

“Information is not knowledge. The only source of knowledge is experience.”

Az információ keresése

Elhangzott a Felkészítés a könyvtárhasználati tehetségfejlesztésre a Bod Péter Országos Könyvtárhasználati Verseny új koncepciójának tükrében c. szakmai továbbképzés keretében.

2016.10.10.

Szlávikné Cséfalvay Krisztina

„Az információ nem tudás.
A tudás egyetlen forrása a tapasztalat.”
Einstein

- Relevancia kérdése
- Értékelés képessége
- Kritikai szemlélet
- Időfaktor
- Etikai elvárások

A könyvtárhasználati tudás használata iránti igény több kompetenciaterületen és számos műveltségterületen megjelenik

Kiemelt területek

- Kompetencia: Tanítás tanulása
- Műveltségterület
  - Magyar nyelv és irodalom
  - Informatika

Köznapi igény a használatra

- Ember és társadalom
- Ember és természet
- Földünk és környezetünk
- Vizuális kultúra
- Mozgóképkultúra és médiaismeret

„Mind az információs műveltség, mind azon belül a könyvtárhasználati tudás fejlesztése olyan területek, amelyeket nem lehet hatékonyan fejleszteni egy » tantárgyba zárva«.”

Dömsödy-Tóth: Módszerani bevezető In:
Könyvtárhasználati óravázlatok Bp. : KTE, 2016. 10. p.

Bod Péter Országos Könyvtárhasználati Verseny - Feladatbank

Feladatlapok

Keresés

Használat

Gyorskeresés:

Keresett szótörredék:

Keresés

Törlés

Leírás

Évfolyam:	5-6.
Versenyévad:	2009/2010
Forduló:	megyei írásbeli
NAT műveltségi terület:	Élő idegen nyelv;Életvitel és gyakorlati ismeretek
Témakör:	kresz
Könyvtárhasználati tudáselem:	információfeldolgozás;hivatkozás, irodalomjegyzék készítés
Feladattípus:	párosítás
Feladat szövege:	Ha a továbbiakban a tömegközlekedési eszközöket fogja használni, vagy gyalog jár, többet fog a következő közlekedési táblákkal találkozni. a) Írd Nógrádi Gábor versei mellé a megfelelő közlekedési tábla sorszámát! b) Add meg annak a könyvnek mind az öt adatát, amelyben megnézted, hogy biztosan jók-e a válaszok!
	Feladatlap Megoldókulcs

Példák

Bod Péter Verseny 2008/9 döntő szóbeli

a feladat: Wikipedia szócikk írása/ellenőrzése

Az értékelés szempontjai

<i>A tanulók feladatlapján olvasható:</i>		Értékelési szempontok:	Pontsz
		Tud-e komplex módon keresni, több irányból elindulni, ugyanahhoz a témához? Használja-e a katalógust, s miként? A katalógusból kiválasztott dokumentumokat, hogyan találja meg a könyvtárban?	/5
§ A kézikönyvtár segítségével a fölmerülő fogalmak, tárgyak, személyek földerítése		Hogyan válogat a dokumentumok között? Milyen kézikönyveket vesz igénybe, hogy a számára fontos kifejezéseket, ismeretlen fogalmakat vagy személyeket pontosítsa?	
<i>Ezen szakaszban maximum 10 percet a számítógépet is használhatod a tájékozódáshoz.</i>		Tudja-e a különböző típusú kézikönyvek használati értékét? Általános és szaklexikonokat milyen mértékben használ?	/5
§ A periodikák (folyóiratok, hetilapok) áttekintése a téma szempontjából		Milyen egyéb szakirodalmat, periodikát keresett a kapott témához, hogyan válogatott? Használt tartalomjegyzéket?	
§ Az ismeretterjesztő szakirodalom áttekintése			/5
Itt most még nem kell jegyzetelni, csak összekeresni a lehetséges forrásokat, fogalmakat!		A hasznosnak ítélt forrásokról milyen adatokat jegyez fel? Hogyan jelöli meg azokat?	/5

Honnan, hol és hogyan keresünk?

Google

Kézikönyvtár

OSZK

Sulinet

Fazekas enciklopédia

- Relevancia kérdése
- Értékelés képessége
- Kritikai szemlélet
- időfaktor
- Etikai elvárások

- Mit tekintek relevánsnak?
- El tudom-e dönteni azt, hogy értékes, vagy értéktelen számomra?
- Mikor tudom elfogadni kritika nélkül?
- Eltévedek az információ sűrűjében, vagy céltudatosan haladok a megoldás felé?
- Megfelelő helyről vettem-e az információt, és az etikai elvárásoknak megfelelően adom tovább?

Keresés a Goggle-ben

- Keresés az adott lapon
- Aranyra keresek, Petőfi nélkül
- Pontos szöveget keresek
- vagy
- Pontos szöveg +
- Arany, de nem János
- Többet akarok az oldalról
- Le szeretném tölteni a Rege a csodaszarvasról ...Latinovits
- Mint legutoljára
- Ehhez hasonlót

- Arany **site**:oszk.hu
- +Arany János -Petőfi
- „ pontosan ezt ”
- **OR**
- "Hazám, hazám" +Simándi
- Arany -János
- **info**:www.opkm.hu
- https://www.convyoutube.com/watch?v=-hUuUHwd_bl
- **Cache**:és az oldal címe
- **Related**: a cím elé

Keresés az OSZK adatbázisaiban

- Magyar Elektronikus Könyvtár
- Jeles Napok
- Akadémiai Kiadó MeRSZ adatbázis
- Bibliotheca Corviniana Digitalis
- Képzőművészet Magyarországon
- Hangoskönyvek
- Fortepan adatbázis

mek.oszk.hu

jelesnapok.oszk.hu

eisz.mersz.org; **kereshető tartalom**

<http://www.corvina.oszk.hu/>

<http://www.hung-art.hu/>

<http://legeza.oszk.hu/mekbol.htm>

<http://www.fortepan.hu/>

- ODR-használat?
- Előfizetés az Arcanum-adatbázisra?

Tanulmányi versenyekhez

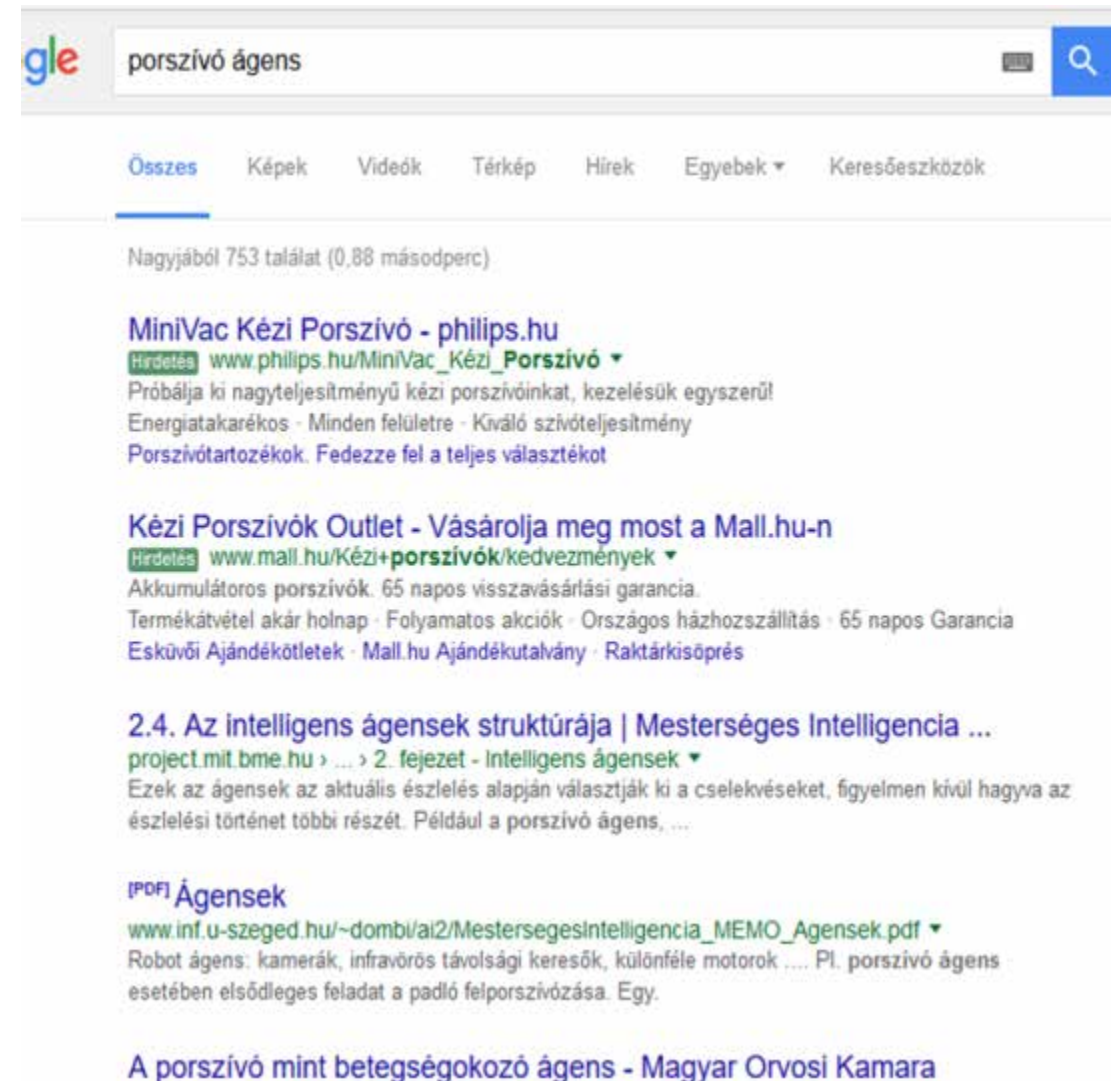
Digitális könyvek – történelmi térképek: <http://mapire.eu/hu/>

Sulinet, SZTAKI

- IKT Műhely Kempelen Farkas
  - Digitális Tankönyvtár
  - Idegen szavak gyűjteménye
  - Origo SZTAKI Szótár
  - Online helyesírási szótár
- <http://www.sulinet.hu/iktmuhely/>
  - <http://www.tankonyvtar.hu/hu>
  - <http://idegen-szavak.hu/>
  - <http://szotar.sztaki.hu/>
  - <http://www.magyarhelyesiras.hu/>

Nem árt tudni... információkupac vagy dezinformációs szupersztráda?

- *Hogyan kell kiejteni Manchester város nevét?*
- *Legyen az információ friss*
- *Mi a porszívó ágens?*

- Gaius Flavius Antoninus tervelte ki Julius Caesar meggyilkolását?
- Rendezzünk filmestet Jurij Gadjukin szovjet filmrendező tiszteletére?
- Hol volt a Bicholim-konfliktus?
- Ki volt Muhammad Balfas?

- Örökké változó információk...
  - 2008 török-magyar; skót bíró -92

gle porszívó ágens

Összes Képek Videók Térkép Hírek Egyebek ▾ Keresőeszközök

Nagyjából 753 találat (0,88 másodperc)

MiniVac Kézi Porszívó - philips.hu
Hirdetés www.philips.hu/MiniVac_Kézi_Porszívó ▾
Próbálja ki nagyteljesítményű kézi porszívóinkat, kezelésük egyszerű
Energiatakarékos · Minden felületre · Kiváló szívóteljesítmény
Porszívó tartozékok. Fedezze fel a teljes választékot

Kézi Porszívók Outlet - Vásárolja meg most a Mall.hu-n
Hirdetés www.mall.hu/Kézi_porszívók/kezdmenyek ▾
Akkumulátoros porszívók. 65 napos visszavásárlási garancia.
Termékvétel akár holnap · Folyamatos akciók · Országos házhozszállítás · 65 napos Garancia
Esküvői Ajándékotletek · Mall.hu Ajándékutalvány · Raktárkísőprés

2.4. Az intelligens ágensek struktúrája | Mesterséges Intelligencia ...
project.mit.bme.hu > ... > 2. fejezet - Intelligens ágensek ▾
Ezek az ágensek az aktuális észlelés alapján választják ki a cselekvéseket, figyelmen kívül hagyva az észlelési történet többi részét. Például a porszívó ágens, ...

PDF Ágensek
www.inf.u-szeged.hu/~dombi/ai2/MestersegesIntelligencia_MEMO_Agensek.pdf ▾
Robot ágens: kamerák, infravörös távolsági keresők, különféle motorok .... Pl. porszívó ágens
esetében elsődleges feladat a padló felporszívózása. Egy.

A porszívó mint betegségkókozó ágens - Magyar Orvosi Kamara

Manchester

„Az 1998-ban megjelent Angol-magyar nagyszótár (az Ország–Magay) minden angol szó mellett megadja a kiejtést. Aki a 900. oldalra lapoz, nem fog hinni a szemének: a Manchester városnév kiejtése [livöpúl]!”

Nádasdy Ádám: Manchester és Liverpool In: Magyar Narancs, 2006/10/26
http://seas3.elte.hu/delg/publications/modern_talking/94.html

Utolsó letöltés: 2016.10.06.

mánya jelent meg. Fő műve: *Erdőművelés* (1–2. köt. 1935. 3. köt. 1953).

Roth, Joseph (1894–1939): osztrák regényíró. Regényeiben elsősorban az Osztrák–Magyar Monarchia felbomlását (*Radetzky-életét* (*Hiob*)) ábrázol realista megfigyeléssel.

Rothaari: lombos erdő országban (NSZK), a Bonntól ÉK-re. Vízví forrásvidéke. Legma (841 m).

rothadás: 1. (biol.) jék lebomlása, a szának, a rothasztó ba kezében. Bűzös, gáz jár. 0–100 C° között levegő hiányában me: dése és érése alatt : által okozott folya scates, zöld, szürke és a Botrytis cinerea ne érett szőlőn szaporod elpárolog, ezért euko kezében a szőlő illa anyag képződik. (→

rothadó kapitaliz szakaszának V. I. L lista gazdaságban : hogy a termelés f inkább kihasználta technika által feltárt termelési apparátus kihasználatlansága, rendszeressé válik a munkanélküliség. (→még élősdiség, 3., →halódó kapitalizmus)

Rothermere [roðemɪə], Harold Sidney Harmsworth, Viscount (1868–1940): angol lapkiadó vállalat tulajdonosa, reakciós politikus. 1922-ben, bátyja halála után átvette a *Norfolk* újságkiszern vezetését. 1917–18-ban légügyi miniszter volt. 1938-ban 13 napilap, 12 hetilap (*Daily Mail*, *Daily Mirror*, *Sunday Dispatch*,

Rotstein, Fjodor Aronovics (1871–1953): szovjet történész; 1939-től tagja volt az SZU Tudományos Akadémiájának. Az orosz forradalmi mozgalomban való részvétele miatt 1890-ben emigrációba kényszerült; Angliában ált. bekapcsolódott az angol munkásmozga-

anyag képződik. (→még élősdiség, 3., →halódó

rothadó kapitalizmus: a kapitalizmus imperialista szakaszának V. I. Lenintől származó jelzője. A kapitalista gazdaságban a rothadás megmutatkozik abban, hogy a termelés fejlődési üteme lassúbbodik, egyre inkább kihasználatlanul maradnak a tudomány és a technika által feltárt lehetőségek, krónikussá válik a termelési apparátus kihasználatlansága, rendszeressé válik a munkanélküliség. (→még élősdiség, 3., →halódó kapitalizmus)

a várossal szemben (Rijnhaven, Maashaven, Waalhaven és kisebb kikötőmedencék). Külön ipari és kőolajkikötője van. Merwehaven a darabáru-forgalmat bonyolítja le, főleg Londonnal. Fejlett ipar, kiemelkedő a hajóépítés és -javítás, gép-, vagon- és autógyártás. Itt van Európa egyik legnagyobb kőolajfinomítója. Kőolajvezeték épült az NSZK-ba a Rajnáig. Műtrágya-, mosószergyártás. Elektrotechnikai, ruházati és papíripar. Malmok. Nagy kereskedelmi központ jelentős tőzsdével, kereskedelmi bankokkal, konzulátumokkal. — Csatornák kötik össze

Roubaix Vilmos (1877–): karmester. 1897 óta az Operaház tagja. 1913-tól karigazgató, 1951-től ének-mester. Mint hangversenydirigens is szerepelt.

Rouen [ruā]: város É-Franciao.-ban, az Alsó-Seine m. és a régi Normandia tart. székh.-e. L: 118 500 (1954). A kikötő kikötő a tengeri és a folyami hajózás között, a

di kikötője. ; élelmiszere- 5tt ki, ame- Normandia 118–19-ben t máglyára sen fejlődött rották egyik 940-ben, ill. it, melyeket

eph (1700— i és drámai se (1792) e. tté, melyet listjeként;

le Douanier rancia festő, tivsége, nai- dekoratív- . Fő művei: e és művészeje

francia író, szófus, peda- : legnagyobb

Sidney Harmsworth

hatású szépiroja, a polgári demokratikus forradalom szellemi előkészítője. A forradalom előtti kispolgári és paraszti tömegek érdekeit fejezte ki, és így az enciklopédisták kispolgári plebejus szárnyának ideológiai vezetője lett. Műveiben általános támadást intézett a feudalizmus intézményei ellen, de ugyan-

BALFA

alakult ki a 17–18. sz. fordulóján Franciaországban az operaballet. Ez olyan tánc és ének kíséretében előadott zenedráma volt, melyben az énekes, zenés és táncos elemek általában egyenrangúan helyezkedtek el. A 18. sz. második felében, az operaballet fejlődésének utolsó szakaszában J. G. Noverre munkássága nyomán a táncos elemek kerültek túlsúlyba. Noverre az egész addigi táncművelést forradalmisító táncelméleti munkájában, a *Lettres sur les arts imitateurs en général et sur la danse en particulier* ('Levelek az előadóművészetekről általában és különösen a táncról', 1760) c. tanulmánygyűjteményében kidolgozta a *ballet d'action* vagy másként nevével *ballet pantomime* elméletét, mely az orosz balettkisokla és a mai értelemben vett klasszikus balett alapja lett. Ennek a „cselekményes” balettnak lényege a drámai történet, cselekmény, táncos és mozgalművészetrel történő érzékeltetés. A zene és a tánc elszakított a szövegtől és ezzel megszünt köztük a kapcsolata az irodalommal. Közvetve azonban a balett és az irodalom ma is összefonódik, hiszen gyakoriak a különféle irodalmi művek, költemények, drámák stb. balettváltozatai, melyek a modern baletttípusokban is jelentős szerepet játszanak. ○ (→ irodalom és tánc, táncjátékok, zenés színjátékok) ○ Irod.: R. Bernard—M. Brianchon—G. Charensol: *L'art du ballet des origines à nos jours* (1952); V. La Mont: *Le ballet* (1956).

Balfas [bálfász], Mohamad (Djakarta, 1921. dec. 25.—): indonéz író, költő, kritikus. Indonéziai arab családban született. Középiskolai tanulmányai után napilapok munkatársa, majd a *Masjara-kat* c. folyóirat szerkesztője volt. ○ Az → *Angkatan '45* szellemében költőnek indult, és a nemzeti történelem nehéz órái érlelték a forradalom és az intervenció háború élményeinek pszichologizáló novellistájává. ○ Főbb műve *Lingkaran-lingkaran Retak* ('Törött körök', nlák, 1952).

Bali, Tilla: Tilla *Mpa's* (Kalamata, 1903—): görög költőnő, festő. Olaszországban a Párizsban töltött ifjúkor után, 1936-ban jelentkezett egyéni hangú elérikus verseivel. Költészetét formai vál-

nak bali-sasak alcsoportjához — politikailag az Indonéz Köztársasághoz — tartozó kb. 2. millió bali és 1 millió — iro-

dalmi nyelvű kelet-indonéz nyelvű nyugat-lombol még *Indonéz Stutterheim*, R. Szarancsere a litikus-óballi néhány hegyi vissza a minikulit gyökerei ban elterjesztett írott emlékei s ből származni *prastasinak* n kö-, bronzszanszkrit, a nyelv. A 10 zések már a irodalmi nyelv ill. a bali l visszahatását fogva népsze *harata* — *kaba* Mpu *Kanwa* vai nyelvű kelet-jávai ba megmaradt, nok → *kidung* val ezareplő t iszlámizálódás indo-jávaiak mányokhoz r pen. A 14. s lemezőbb műv elbeszélő kö *Durma* stb.) azt követő legendákban *mentjanyah*, is a legismert rádzaa udv *Nivarta*, jáv *Bali* ('Bali időre, az 14 hetű a jávai ismert *Para* kialakulása, ma is népsze — a főként noteiből táplálkozó, de ismert *ardja*. Ez utóbbi könnyed hangú klasszikus komédiatípus. A közép-jávai

Balfas [bálfász], Mohamad (Djakarta, 1921. dec. 25.—): indonéz író, költő, kritikus. Indonéziai arab családban született. Középiskolai tanulmányai után napilapok munkatársa, majd a *Masjara-kat* c. folyóirat szerkesztője volt. ○ Az → *Angkatan '45* szellemében költőnek indult, és a nemzeti történelem nehéz órái érlelték a forradalom és az intervenció háború élményeinek pszichologizáló novellistájává. ○ Főbb műve *Lingkaran-lingkaran Retak* ('Törött körök', nlák, 1952)

Gyakorlatok internetes keresésre

- Rejtő Jenő: Pizkos Fred a kapitány c. könyvét szeretnéd meghallgatni
  - Lázár Ervin: Hétfejű tündér c. kötetét szeretnéd elolvasni
  - Babits Mihály Esti kérdés c. versét szeretnéd meghallgatni a szerző előadásában
  - megemlékezést készítesz osztf. órára 1956-os események tiszteletére
- mek.oszk.hu
  - www.pim.hu
  - www.pim.hu
  - www.pim.hu

Tematikus linkgyűjtemény műveltségterületek szerint

az IKT szekció gyűjtése

Ember és társadalom

OPKM Olvasás Portál : http://olvasas.opkm.hu/portal/felso_menusor/web_iskolai_konyvtar

Sulinet : www.sulinet.hu

Kortárs írok életrajza, műveik: Digitális Irodalmi Akadémia: www.dia.hu

Központi Statisztikai Hivatal: <http://www.ksh.hu/>

Rubicon történelmi magazin: <http://www.rubicon.hu>

História 2012-ig. <http://www.historia.hu/>

Történelem Klub: <http://tortenelemklub.com/>

Történelmi **törvénygyűjtemény:** <http://1000ev.hu/>

Ember és természet

- **Sulinet:** 1-4. évf. <http://tudasbazis.sulinet.hu/hu/termeszettudomanyok/termesztismeret>
- 5-12: Magyar Természettudományi Múzeum
- <http://www.mttm.hu/> Állatok hete; Az év emlőse
  - Letölthető anyagok: <http://www.mttm.hu/sites/default/files/tarak/kozmu/pdf/Tollak.pdf>
- **Fővárosi Állat- és Növénykert:** www.zoobudapest.com Légy ott! : Állati programok, Állatszeretet fesztivál; Letölthető módszertani segédletek: <http://www.zoobudapest.com/oktatas/oktatasi-anyagok-es-kiadvanyok>; webkamerák: <http://www.zoobudapest.com/ezt-latnod-kell/webkamera/elefantkifuto>
- **Tropicarium:** <http://tropicarium.hu/magyar-fauna/>
- **Magyar Madártani és Természetvédelmi Egyesület** honlapja: <http://www.mme.hu/>
- Arany János emlékévk, a Magyar Tudományos Akadémia Könyvtára, különgyűjtemények: <http://konyvtar.mta.hu>
- **Máté Bence** fotóművész honlapja: <http://www.matebence.hu/>

Vizuális kultúra, zene

- **Europeana** adatbázis: művészeti gyűjtemények: képzőművészet, zene és művészettörténet
<http://www.europeana.eu/portal/hu>
- **Búvösvölgy**, média diákoknak: <http://buvosvolgy.hu/>
- **Olvasás Portál** linkgyűjteménye: <http://olvasas.opkm.hu/portal/menu/linkgyujtemeny>
- **Zenetudományi Intézet**: pl. népdalgyűjtések: <http://www.zti.hu/index.php/hu/>
- **Osztályfőnöki órákra, kollégáknak**: Fővárosi Oktatási Portál: <http://www.budapestedu.hu/>

Földünk és környezetünk

Őskor, Rudapithecus Hungaricus: Magyar Földtani Intézet: <https://www.mfgi.hu/hu/node/1663>

GoogleMaps

Útvonaltervező: <https://uj.utvonalterv.hu/>

Utcakereső: utca.kereso.hu

Időjárás: koponyeg.hu

ldokep.hu

Történelmi térkép + aktuális: <http://mapire.eu/hu/>

Általános

- **Oktatáskutató és Fejlesztő Intézet** : segítség több tantárgyhoz: www.ofi.hu
- **Fővárosi Szabó Ervin Könyvtár**: www.fszek.hu
- **Petőfi Irodalmi Múzeum**: www.pim.hu
- **Moly**: Könyvek és barátai: <https://moly.hu/>
- **A magyar tudományos újdonságokról általában**: Magyar Tudományos Akadémia: www.mta.hu
- **Helyesírási problémák**: <http://helyesiras.mta.hu/>
- **Weblapfordító**: <http://www.webforditas.hu/weblapfordito.php?t=http%3A//www.swedishwire.com/opinion/9176-swedes-place-4th-in-english-skills-ranking>
- **Mozaik Kiadó gyűjteménye**: <http://www.mozaik.hu>
- **Nemes Nagy Ágnes Művészeti Szakközépiskola Könyvtárnak oldalán**: **tematikus linkgyűjtemény**: www.nemessuli.hu